Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

19. september 2024*

»Appel – regler for institutionerne – fælles statut for medlemmerne af Europa-Parlamentet – medlemmer af Europa-Parlamentet, der er valgt i italienske valgkredse – det italienske deputeretkammers vedtagelse af en afgørelse om pension – ændring af størrelsen af pensionerne for medlemmerne af det nationale italienske parlament – Europa-Parlamentets tilsvarende ændring af størrelsen af pensionerne for visse tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet valgt i Italien – erstatning af Parlamentets afgørelser – fortsat bestående søgsmålsinteresse med hensyn til ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom«

I sag C-725/20 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 28. december 2020,

Maria Teresa Coppo Gavazzi, Milano (Italien),

Cristiana Muscardini, Milano,

Luigi Vinci, Milano,

Agostino Mantovani, Brescia (Italien),

Anna Catasta, Milano,

Vanda Novati, Varese (Italien),

Francesco Enrico Speroni, Busto Arsizio (Italien),

Maria Di Meo, Cellole (Italien),

Giuseppe Di Lello Finuoli, Palermo (Italien),

Raffaele Lombardo, Catania (Italien),

Olivier Dupuis, Saint-Gilles (Belgien),

Leda Frittelli, Frosinone (Italien),

Livio Filippi, Carpi (Italien),

* Processprog: italiensk.

Vincenzo Viola, Palermo,

Antonio Mussa, Torino (Italien),

Mauro Nobilia, Rom (Italien),

Clara di Prinzio, i egenskab af arving efter Sergio Camillo Segre, Rom,

Stefano De Luca, Palermo,

Riccardo Ventre, Formicola (Italien),

Mirella Musoni, Rom,

Francesco Iacono, Forio (Italien),

Vito Bonsignore, Torino,

Claudio Azzolini, Napoli (Italien),

Vincenzo Aita, Campagna (Italien),

Mario Mantovani, Arconate (Italien),

Vincenzo Mattina, Buonabitacolo (Italien),

Romano Maria La Russa, Milano,

Giorgio Carollo, Torri di Quartesolo (Italien),

Fiammetta Cucurnia, i egenskab af arving efter Giulietto Chiesa, Rom,

Roberto Costanzo, Benevento (Italien),

Giorgio Gallenzi, i egenskab af arving efter Giulio Cesare Gallenzi, Rom,

Vitaliano Gemelli, Rom,

Pasqualina Napoletano, Anzio (Italien),

Ida Panusa, Latina (Italien),

ved avvocato M. Merola,

appellanter,

den anden part i appelsagen:

Europa-Parlamentet ved S. Alves og S. Seyr, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos, og dommerne O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin (refererende dommer) og L.S. Rossi,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. januar 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Clara di Prinzio, i egenskab af arving efter Sergio Camillo Segre, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia, i egenskab af arving efter Giulietto Chiesa, Roberto Costanzo, Giorgio Gallenzi, i egenskab af arving efter Giulio Cesare Gallenzi, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano og Ida Panusa har i deres appelskrift nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 15. oktober 2020, Coppo Gavazzi m.fl. mod Parlamentet (T-389/19 – T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19 – T-414/19, T-416/19 – T-418/19, T-420/19 – T-422/19, T-425/19 – T-427/19, T-429/19 – T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19 – T-442/19, T-444/19 – T-446/19, T-448/19, T-450/19 – T-454/19, T-463/19 og T-465/19, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2020:494), hvorved Retten frifandt Europa-Parlamentet i de søgsmål, de havde anlagt med påstand om annullation af de meddelelser af 11. april 2019, som for hver af dem var blevet udarbejdet af Parlamentet (herefter samlet »de omtvistede afgørelser«), vedrørende tilpasningen af størrelsen af de pensioner, som de har ret til efter ikrafttrædelsen den 1. januar 2019 af afgørelse nr. 14/2018 vedtaget af Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (præsidiet for deputeretkammeret, Italien) den 12. juli 2018 (herefter »afgørelse nr. 14/2018«).

I. Retsforskrifter

A. EU-retten

1. Parlamentets forretningsorden

2 Artikel 25 i Europa-Parlamentets forretningsorden i den affattelse, der fandt anvendelse under ottende valgperiode (2014-2019) (herefter »Parlamentets forretningsorden«), med overskriften »Præsidiets opgaver«, bestemte følgende i stk. 3:

»Præsidiet træffer afgørelse om finansielle, organisatoriske og administrative spørgsmål vedrørende medlemmerne på forslag af generalsekretæren eller en politisk gruppe.«

3 Denne bestemmelse i Parlamentets forretningsorden er forblevet identisk i den affattelse af forretningsordenen, der fandt anvendelse under den niende valgperiode (2019-2024).

2. Omkostningsregulativet

4 Artikel 1 i bilag III til regulativet om omkostningsgodtgørelser og andre godtgørelser til Europa-Parlamentets medlemmer i den affattelse, der var gældende indtil den 14. juli 2009 (herefter »omkostningsregulativet«), fastsatte følgende:

»1. Alle Europa-Parlamentets medlemmer er berettigede til en alderspension.

2. Indtil indførelsen af en endelig fællesskabspensionsordning for alle Europa-Parlamentets medlemmer, og såfremt den nationale ordning ikke berettiger til nogen pension, eller såfremt den fastsatte pensions størrelse og/eller betingelser ikke svarer til, hvad der gælder for medlemmerne af det nationale parlament i den medlemsstat, hvor det pågældende medlem er valgt, udbetales en foreløbig alderspension efter anmodning fra det pågældende medlem over Den Europæiske Unions budget, sektion Parlamentet.«

5 Artikel 2 i bilag III til omkostningsregulativet bestemte følgende:

»1. Størrelsen af og betingelserne for den foreløbige pension er overensstemmende med, hvad der gælder for den pension, som udbetales til medlemmer af parlamentet i den medlemsstat, hvor medlemmet af Europa-Parlamentet er valgt.

2. Ethvert medlem, der gør brug af bestemmelserne i artikel 1, stk. 2, skal som tilsluttet denne ordning indbetale et bidrag til Den Europæiske Unions budget, som beregnes på en sådan måde, at han i alt betaler samme beløb, som i henhold til de nationale regler betales af et medlem af parlamentet i den medlemsstat, hvor han er valgt.«

6 Artikel 3, stk. 1 og 2, i bilag III til omkostningsregulativet havde følgende ordlyd:

»1. Ansøgninger om at blive tilsluttet denne foreløbige pensionsordning indgives inden for en frist på tolv måneder efter mandatets påbegyndelse.

Efter udløbet af denne frist betragtes det pågældende medlem som værende tilsluttet pensionsordningen fra den første dag i den måned, hvor ansøgningen modtoges.

2. Ansøgninger om udbetaling af pension indgives inden for en frist på seks måneder efter opnåelse af pensionsret.

Efter udløbet af denne frist udbetales den pågældendes pension fra den første dag i den måned, hvor ansøgningen modtoges.«

3. Statutten for medlemmerne

7 Artikel 25, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets afgørelse 2005/684/EF, Euratom af 28. september 2005 om vedtagelse af statutten for Europa-Parlamentets medlemmer (EUT 2005, L 262, s. 1, herefter »statutten for medlemmerne«), der trådte i kraft den 14. juli 2009, har følgende ordlyd:

»1. Medlemmer, der var valgt til Parlamentet, før denne statut trådte i kraft, og som er blevet genvalgt, kan med hensyn til vederlag, overgangsgodtgørelse samt alders-, invalide- og efterladtepension vælge at være omfattet af den hidtidige nationale ordning i hele mandatperioden.

2. Disse ydelser betales over medlemsstaternes budget.«

8 Artikel 28, stk. 1, i statutten for medlemmerne fastsætter følgende:

»Ret til pension, som et medlem på tidspunktet for anvendelsen af denne statut har opnået i henhold til nationale bestemmelser, bevares i fuldt omfang.«

4. Gennemførelsesbestemmelserne

9 I syvende betragtning til Europa-Parlamentets Præsidiums afgørelse 2009/C 159/01 af 19. maj og 9. juli 2008 om gennemførelsesbestemmelser til statutten for Europa-Parlamentets medlemmer (EUT 2009, C 159, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets Præsidiums afgørelse 2010/C 340/06 af 13. december 2010 (EUT 2010, C 340, s. 6) (herefter »gennemførelsesbestemmelserne«), er følgende fastsat:

»Det skal [...] i overgangsbestemmelserne sikres, at personer, der modtager bestemte ydelser i henhold til omkostningsregulativet, fortsat kan få udbetalt disse ydelser efter ophævelsen af regulativet i overensstemmelse med princippet om beskyttelse af berettigede forventninger. Det skal også sikres, at pensionsrettigheder erhvervet på grundlag af omkostningsregulativet før [statutten for medlemmernes] ikrafttræden respekteres.«

10 Gennemførelsesbestemmelsernes artikel 49, stk. 1, bestemmer følgende:

»De medlemmer, der har udøvet deres mandat i mindst et helt år, er ved ophøret af deres mandat berettigede til en livsvarig alderspension, der udbetales fra den første dag i den måned, der følger efter den måned, i hvilken de fylder 63 år.

Tidligere medlemmer eller deres retlige repræsentanter indgiver deres ansøgning om udbetaling af alderspension inden for en frist på seks måneder efter opnåelse af pensionsret, undtagen i tilfælde af force majeure. Hvis denne frist ikke overholdes, udbetales den pågældendes alderspension fra den første dag i den måned, hvor ansøgningen blev modtaget.«

11 I henhold til gennemførelsesbestemmelsernes artikel 73 trådte disse i kraft på samme dato som statutten for medlemmerne, nemlig den 14. juli 2009.

12 Gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 fastsætter, at når bortses fra de i disse bestemmelsers afsnit IV fastsatte overgangsbestemmelser, der omfatter artikel 75 heri, ophæves omkostningsregulativet på datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

13 Gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 har følgende ordlyd:

»1. Efterladte- og invalidepension, supplerende invalidepension, der ydes til forsørgelsesberettigede børn, og alderspension tilkendt i henhold til omkostningsregulativets bilag I, II og III vil fortsat blive udbetalt efter reglerne i disse bilag til de personer, der allerede modtog en sådan pension inden datoen for [statutten for medlemmernes] ikrafttræden.

Afgår et tidligere medlem, der modtager invalidepension, ved døden efter den 14. juli 2009, udbetales der efterladtepension til den pågældendes ægtefælle, partner i et fast ægteskabslignende forhold eller børn, over for hvem der består forsørgelsespligt, i overensstemmelse med bilag I til omkostningsregulativet.

2. De alderspensionsrettigheder, som i henhold til ovennævnte bilag III er erhvervet inden datoen for [statutten for medlemmernes] ikrafttræden, består uændret. De personer, der har erhvervet rettigheder under nævnte pensionsordning, modtager en pension beregnet på grundlag af de rettigheder, de har erhvervet i henhold til ovennævnte bilag III, fra det tidspunkt, hvor de opfylder de betingelser, som i så henseende er fastsat i den pågældende medlemsstats nationale lovgivning, og har indgivet en ansøgning, som anført i artikel 3, stk. 2, i nævnte bilag III.«

B. Italiensk ret

14 Artikel 1, stk. 1-3, i afgørelse nr. 14/2018 har følgende ordlyd:

»1. Fra den 1. januar 2019 beregnes størrelsen af livsvarige ydelser, direkte og til efterladte, og af den livsvarige del af pro rata-pensioner, direkte og til efterladte, som der er opnået ret til på grundlag af den lovgivning, som var i kraft den 31. december 2011, i henhold til de nye bestemmelser, der er fastsat i denne afgørelse.

2. Den nye beregning, der er omhandlet i det foregående stykke, foretages ved at multiplicere det individuelle bidrag med en omregningskoefficient, der afhænger af medlemmets alder på det tidspunkt, hvor medlemmet opnåede ret til den livsvarige ydelse eller til pro rata-pensionsydelsen.

3. De omregningskoefficienter, der er anført i tabel 1 i bilaget til denne afgørelse, anvendes.«

II. Tvistens baggrund

15 Tvistens baggrund er beskrevet i den appellerede doms præmis 14-23. Den kan til brug for nærværende dom sammenfattes som følger.

16 Appellanterne er enten tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet valgt i Italien eller ydelsesberettigede pårørende til sådanne tidligere medlemmer, der modtager alderspension eller efterladtepension (herefter »pensionen«).

17 Ved tilføjelse af en bemærkning i appellanternes pensionsopgørelser for januar 2019 underrettede Parlamentet dem om, at størrelsen af deres pension kunne blive ændret i overensstemmelse med afgørelse nr. 14/2018, og at den nye beregning eventuelt kunne give anledning til inddrivelse af uberettiget udbetalte beløb.

18 Fra den 1. januar 2019 nedsatte Parlamentet i overensstemmelse med denne afgørelse størrelsen af appellanternes pension i medfør af artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet.

19 Ved en udateret meddelelse fra chefen for kontoret »Medlemmernes Vederlag og Sociale Rettigheder« i Parlamentets Generaldirektorat (GD) for Finanser (herefter »kontorchefen«) vedlagt som bilag til appellanternes pensionsopgørelser for februar 2019 underrettede Parlamentet dem først om, at dets juridiske tjeneste ved udtalelse SJ-0836/18 af 11. januar 2019 havde bekræftet, at afgørelse nr. 14/2018 automatisk fandt anvendelse på deres situation (herefter »Den Juridiske Tjenestes udtalelse«). Derefter ville Parlamentet, så snart det havde modtaget de nødvendige oplysninger fra Camera dei deputati (deputeretkammeret, Italien), meddele appellanterne deres nye pensionsbeløb og foretage inddrivelse af den eventuelle forskel i løbet af de følgende 12 måneder. Endelig oplyste Parlamentet appellanterne om, at den endelige størrelse af deres pension ville blive fastsat ved en formel retsakt, som ville kunne gøres til genstand for en klage eller et annullationssøgsmål.

20 Ved de omtvistede afgørelser meddelte kontorchefen for det første appellanterne, at størrelsen af deres pension i henhold til artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet ville blive tilpasset efter nedsættelsen af de tilsvarende pensioner, der blev udbetalt i Italien af deputeretkammeret til tidligere nationale parlamentsmedlemmer, i henhold til afgørelse nr. 14/2018. For det andet ville størrelsen af appellanternes pensioner blive tilpasset fra april 2019, med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2019, i henhold til de udkast til fastsættelse af de nye pensionsbeløb, der var vedlagt som bilag til disse afgørelser. For det tredje gav de omtvistede afgørelser appellanterne en frist på 30 dage fra modtagelsen heraf til at fremsætte deres bemærkninger. Såfremt sådanne bemærkninger ikke blev fremsat, ville virkningerne af disse afgørelser blive anset for at være endelige og navnlig indebære, at de beløb, der med urette var modtaget for månederne januar til marts 2019, skulle inddrives.

21 Da ingen af appellanterne i nærværende appelsag fremsatte sådanne bemærkninger, har de omtvistede afgørelser fået endelige virkninger for dem ved udløbet af denne frist.

III. Sagen for Retten og den appellerede dom

22 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor den 27. juni (sag T-389/19 – T-393/19), den 28. juni (sag T-397/19, T-407/19, T-409/19 – T-411/19, T-413/19, T-414/19, T-416/19 og T-417/19), den 1. juli (sag T-436/19, T-439/19 – T-442/19 og T-445/19), den 2. juli (sag T-421/19, T-422/19, T-425/19, T-426/19 og T-429/19 – T-431/19) og den 3. juli 2019 (sag T-418/19, T-420/19, T-448/19 og T-450/19 – T-453/19) anlagde appellanterne deres søgsmål med påstand om annullation af de omtvistede afgørelser.

23 Appellanterne fremsatte fire anbringender til støtte for deres søgsmål. Med det første anbringende blev det gjort gældende, at kontorchefen savnede kompetence til at vedtage de omtvistede afgørelser, og at pligten til at begrunde disse afgørelser var blevet tilsidesat. Det andet anbringende vedrørte manglende retsgrundlag og en fejlagtig anvendelse af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75. Det tredje anbringende vedrørte en retlig fejl

vedrørende kvalificeringen af afgørelse nr. 14/2018 og en fejlagtig anvendelse af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2. Med det fjerde anbringende gjorde appellanterne gældende, at retssikkerhedsprincippet, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, proportionalitetsprincippet og lighedsprincippet samt ejendomsretten var blevet tilsidesat.

24 Ved den appellerede dom afviste Retten søgsmålet i sag T-453/19 og forkastede alle anbringender i de øvrige sager, idet den således frifandt Europa-Parlamentet i sidstnævnte sager.

IV. Retsforhandlingerne og parternes påstande for Domstolen

25 Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

– Den appellerede dom ophæves.

– Sagen Panusa mod Parlamentet (T-453/19) hjemvises til Retten.

– De omtvistede afgørelser annulleres for så vidt angår de øvrige appellanter.

– Parlamentet tilpligtes at betale omkostningerne i forbindelse med appelsagen og sagen for Retten.

26 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

– Appellen forkastes.

– Appellanterne tilpligtes at betale omkostningerne i forbindelse med appelsagen og sagen for Retten.

27 Den 12. januar 2022 har Enrico Falqui i forbindelse med sag C-391/21 P, der vedrører ham, indleveret en kopi til Domstolens Justitskontor af dom nr. 4/2021 afsagt af Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati (deputeretkammerets jurisdiktionsråd, Italien) den 23. december 2021 (herefter »dom nr. 4/2021«), hvorved afgørelse nr. 14/2018 blev annulleret. Dette dokument er ikke på nuværende tidspunkt blevet tilført sagsakterne.

28 Den 9. marts 2022 har appellanterne i sagen Santini m.fl. mod Parlamentet (C-198/21 P) indleveret samme dom til Domstolens Justitskontor.

29 I den foreliggende sag samt i sagen Falqui mod Parlamentet (C-391/21 P) og i sagen Santini m.fl. mod Parlamentet (C-198/21 P) har Justitskontoret den 16. marts 2022 meddelt parterne i disse sager en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse truffet af den refererende dommer og generaladvokaten i medfør af artikel 62 i Domstolens procesreglement, hvori parterne er blevet anmodet om at fremlægge alle dokumenter, der kan have betydning for genstanden for sagen vedrørende dem, navnlig dom nr. 4/2021.

30 Den 25. marts 2022 har appellanterne i nærværende sag fremlagt flere dokumenter, herunder dom nr. 4/2021. Den 29. marts 2022 har Parlamentet også fremlagt flere dokumenter, herunder dom nr. 4/2021 og et dokument med titlen »Nye regler for beregning af pensioner vedtaget af det italienske deputeretkammer«. Parlamentet har ligeledes oplyst Domstolen om, at det ved

modtagelsen af de yderligere præciseringer, som det havde anmodet deputeretkammeret om vedrørende den konkrete anvendelse af disse regler, ville foretage en ny beregning af appellanternes pensioner og sende dem et nyt udkast til afgørelse om fastsættelsen af deres pensionsrettigheder, som de ville få mulighed for at fremsætte bemærkninger til inden vedtagelsen af en endelig afgørelse.

31 Den 14. oktober og den 29. november 2022 har Parlamentet indleveret de endelige afgørelser om fastsættelse af de nye pensionsbeløb, der skulle udbetales til appellanterne fra november 2022, med de skyldige tilgodehavender (herefter »Parlamentets nye afgørelser«), til Domstolens Justitskontor.

32 Ved afgørelse af 25. oktober 2022 har Domstolens præsident opfordret parterne til at præcisere, om de var af den opfattelse dels, at Parlamentets nye afgørelser har erstattet de omtvistede afgørelser ex tunc, dels at appellen efter vedtagelsen af disse nye afgørelser har bevaret sin genstand.

33 Den 29. november 2022 har Parlamentet præciseret, at det er af den opfattelse, at dets nye afgørelser har erstattet de omtvistede afgørelser med virkning ex tunc, men at appellen har bevaret sin genstand. Det er nemlig i parternes interesse og til bedste for hensynet til en god retspleje, at Domstolen tager stilling til, om der er grundlag for appellen, således at det kan afklares, om den appellerede dom er behæftet med en retlig fejl, og om Parlamentet på grundlag af artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet kan foretage en ny beregning af appellanternes pensioner i tilfælde af en ændring i den nationale lovgivning, der finder anvendelse.

34 Ved skrivelse indleveret den 30. november 2022 har appellanterne anført, at de er af den opfattelse, at Parlamentets nye afgørelser udgjorde en simpel ændring af de omtvistede afgørelser.

35 Parlamentet henviser nemlig med henblik på at foretage denne nye beregning fortsat til de nationale regler, uanset indholdet heraf, idet det på grundlag af sin fortolkning af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, sammenholdt med artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet (herefter »Parlamentets interne regler«), anvender de nationale afgørelser automatisk.

36 Appellanterne har heraf for det første konkluderet, at Parlamentets nye afgørelser – i hvert fald i betydeligt omfang – er indholdsmæssigt identiske med de omtvistede afgørelser. For det andet følger det af vedtagelsen af Parlamentets nye afgørelser, at der foreligger en fortsat tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og velerhvervede rettigheder samt proportionalitetsprincippet, således som disse principper er blevet påberåbt for Retten og i denne appelsag. Selv om Parlamentets nye afgørelser for nogle af appellanternes vedkommende har betydet, at deres pensionsbeløb igen er blevet fastsat til det, som de modtog før de omtvistede afgørelsers ikrafttræden, forholder det sig med andre ord ikke desto mindre således, at den retlige fejl, som Parlamentet begik, fortsat består i form af manglende sagsoplysning og en fejlagtig anvendelse af de almindelige EU-retlige principper, hvilket i nogle tilfælde fører til en fortsat ulovlig nedsættelse af disse beløb.

37 Appellanterne er i øvrigt af den opfattelse, at Parlamentets nye afgørelser ikke kan erstatte de omtvistede afgørelser ex tunc, undtagen for så vidt angår størrelsen af de pensioner, der gælder fra den 1. januar 2019. De nye beregninger er fortsat blevet foretaget på et ulovligt grundlag.

Endelig har appellanterne gjort gældende, at kontorchefen ikke havde kompetence til at vedtage Parlamentets nye afgørelser, da vedkommende ikke var det kompetente organ til at vedtage akter, der går ud over den almindelige forvaltning.

V. Om appellen

38 Til støtte for appellen har appellanterne fremsat tre anbringender, hvormed de i det væsentlige søger at anfægte Rettens bekræftelse af rigtigheden af den fortolkning af Parlamentets interne regler, som fik Parlamentet til at anvende afgørelse nr. 14/2018 med henblik på at ændre størrelsen af deres pension. Det første anbringendes første led vedrører en fejlagtig fortolkning af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 og det andet led en tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning samt ejendomsretten som fastsat i artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«). Det andet anbringendes første led vedrører en fejlagtig fortolkning af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 og 75, i den forstand at bestemmelserne i bilag III til omkostningsregulativet kunne udgøre et retsgrundlag for de omtvistede afgørelser. Dette anbringendes andet led vedrører Rettens tilsidesættelse af artikel 25, stk. 3, i Parlamentets forretningsorden, for så vidt som Retten med urette fastslog, at kontorchefen havde kompetence til at vedtage disse afgørelser, og dets tredje led vedrører en tilsidesættelse af artikel 296 TEUF, for så vidt som Retten med urette fastslog, at de nævnte afgørelser retligt set var tilstrækkeligt begrundede. Med det tredje anbringende, der alene vedrører Ida Panusa, gøres det gældende, at Retten begik en retlig fejl med hensyn til vurderingen af hendes søgsmålsinteresse.

A. Indledende bemærkninger om, hvorvidt appellanterne fortsat har søgsmålsinteresse

39 Det fremgår af denne doms præmis 31, at Parlamentets nye afgørelser, der blev vedtaget under sagens behandling ved Domstolen, havde til formål at fastsætte de nye pensionsbeløb, der skulle udbetales til appellanterne fra november 2022, med de skyldige tilgodehavender.

40 Det bemærkes med hensyn hertil, at i henhold til Domstolens faste praksis skal sagens genstand, ligesom søgsmålsinteressen, bestå indtil retsafgørelsen, idet det i modsat fald findes ufornødent at træffe afgørelse, hvilket forudsætter, at appellen med sit resultat kan bibringe parten en fordel (dom af 4.9.2018, ClientEarth mod Kommissionen, C-57/16 P, EU:C:2018:660, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

41 En sagsøgers søgsmålsinteresse bortfalder imidlertid ikke nødvendigvis, som følge af at den af sagsøgeren anfægtede retsakt ophører med at have virkninger under den verserende sag (jf. i denne retning dom af 28.5.2013, Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen, C-239/12 P, EU:C:2013:331, præmis 62).

42 Under visse omstændigheder kan en sagsøger fortsat have interesse i at påstå annullation af en under retssagen ophævet retsakt for at udvirke, at den, der har udstedt den anfægtede retsakt, i fremtiden foretager passende ændringer, og dermed forhindre risikoen for gentagelse af den ulovlighed, hvormed den anfægtede retsakt påstås behæftet (dom af 6.9.2018, Bank Mellat mod Rådet, C-430/16 P, EU:C:2018:668, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).

43 I det foreliggende tilfælde fremgår det utvetydigt af Parlamentets svar af 29. november 2022, der er sammenfattet i denne doms præmis 33, at Parlamentet også i fremtiden ønsker at foretage en ny beregning af pensionerne til tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet i tilfælde af en ændring i den nationale lovgivning som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet (herefter »den dynamiske ordning«).

44 Selv om Parlamentet har erstattet de omtvistede afgørelser med de nye afgørelser, forholder det sig fortsat således, at alle disse afgørelser er baseret på en fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, der modtager alderspension, og på personer, der modtager efterladtepension, og som, i lighed med appellanterne, er omfattet af anvendelsesområdet for bilagene til omkostningsregulativet (herefter »de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet«).

45 Det er netop denne fortolkning, som appellanterne har anfægtet i forbindelse med denne appel. Det følger heraf, at appellanterne, til trods for at de omtvistede afgørelser er blevet erstattet ex tunc, fortsat har en interesse i at få fastslået, at Retten begik en retlig fejl ved at bekræfte rigtigheden af denne fortolkning, idet denne kan anvendes af Parlamentet i forbindelse med den fremtidige vedtagelse af afgørelser svarende til de omtvistede afgørelser eller til Parlamentets nye afgørelser, således at der ikke alene er risiko for gentagelse af den hævdede ulovlighed som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 42, men også for, at Retten i tilfælde af søgsmål med påstand om annullation af sådanne lignende afgørelser på ny begår de angivelige retlige fejl, der fik den til at bekræfte, at den nævnte fortolkning var korrekt.

46 Det følger desuden af de nye afgørelser, at Parlamentet fortsat er af den opfattelse, at kontorchefen har beføjelse til at vedtage afgørelser om ændring af pensionernes størrelse i tilfælde af ændringer i den nationale lovgivning, og at disse afgørelser ikke skal indeholde en begrundelse vedrørende deres overensstemmelse med EU-retten.

47 Det følger heraf, at det skal lægges til grund, at appellanterne fortsat har søgsmålsinteresse for Domstolen, for så vidt som den foreliggende appel er rettet mod de præmisser i den appellerede dom, som udgør det nødvendige grundlag for Rettens vurderinger, hvorefter Parlamentet for det første ifølge sine interne regler har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, kontorchefen for det andet har kompetence til at vedtage afgørelser om ændring af størrelsen af disse tidligere medlemmers pensioner, og Parlamentet for det tredje ikke har pligt til i sådanne afgørelser at redegøre for, hvorfor de er i overensstemmelse med EU-retten.

B. Det første anbringende

1. Parternes argumentation

48 Det første anbringende består af to led.

49 Med det første led har appellanterne foreholdt Retten, at den i den appellerede doms præmis 142-145, 147, 156, 159, 160 og 162 konstaterede, at de omtvistede afgørelser ikke tilsidesatte appellanternes velerhvervede rettigheder til at modtage en pension, idet den bl.a. støttede sig på den fejlagtige sondring mellem en nedsættelse af pensionens størrelse og et indgreb i sådanne velerhvervede rettigheder.

50 En sådan konstatering kræver en præcisering af de omstændigheder, hvorunder en nedsættelse af størrelsen af den pension, der skal betales til tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet i henhold til EU-retten, ikke gør indgreb i den velerhvervede ret til at modtage pensionen. Uden en sådan præcisering er denne konstatering vilkårlig, for så vidt som Retten for det første har afholdt sig fra at undersøge, om dette var tilfældet med hensyn til konkrete situationer, og for det andet ikke har angivet forud fastlagte og ikkediskriminerende objektive kriterier, der vil gøre det muligt at fastslå, i hvilke nedsættelsessituationer retten til pension for tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet tilsidesættes.

51 Desuden sondrede Retten ikke mellem stk. 1 og 2 i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75. Derimod forkastede den synspunktet om den endelige fastsættelse af den pensionsydelse, der var erhvervet på tidspunktet for ophævelsen af omkostningsregulativet, både for de situationer, der er omhandlet i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 1, og for de situationer, der er omhandlet i artikel 75, stk. 2.

52 Ifølge appellanterne opstår retten til pension for et tidligere medlem af Europa-Parlamentet ved den pågældendes udtræden af tjenesten, på betingelse af at vedkommende har betalt bidrag i mindst fem år. For at denne pensionsret kan komme til udbetaling, skal den pågældende person have nået den pensionsalder, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommende er valgt, og anmodningen om udbetaling af pensionen skal være indgivet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i bilag III til omkostningsregulativet. Den tilsidesættelse af pensionsrettighederne, der følger af de omtvistede afgørelser, hvorved de forfaldne pensionsrettigheder blev tilsidesat, vedrørte således de to situationer, der er omhandlet i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, og navnlig den, der er omhandlet i artikel 75, stk. 1.

53 I det foreliggende tilfælde ændrede de omtvistede afgørelser ikke blot størrelsen af appellanternes pension, men også metoden til beregning heraf. Den beregningsmetode, der er baseret på det pågældende Europa-Parlamentsmedlems vederlag under mandatperioden, er nemlig med tilbagevirkende kraft blevet erstattet af en metode, der er baseret på de bidrag, som medlemmet har indbetalt. Den nye beregning af størrelsen af appellanternes pension berørte ikke de forfaldne beløb fra og med ikrafttrædelsen af afgørelse nr. 14/2018, men ab initio, dvs. den forfaldne pension til det berørte tidligere medlem af Europa-Parlamentet valgt i Italien fra det tidspunkt, hvor vedkommende gik på pension. Desuden blev den nye beregning foretaget, som om alle tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet i løbet af deres mandatperiode havde indbetalt bidrag på grundlag af den samme sats, der er fastsat i afgørelse nr. 14/2018, til ugunst for de appellanter, der har indbetalt bidrag, der overstiger denne sats.

54 Subsidiært, dvs. såfremt sondringen mellem retten til pensionen og retten til pensionsydelsen fandt anvendelse, har appellanterne anført, at det fremgår af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, at de ikke alene har en ret til pension, men også en ret til at modtage et fast pensionsbeløb, der svarer til det beløb, de kunne forvente på det tidspunkt, hvor de besluttede at indbetale bidrag til den pensionsordning, der er fastsat ved omkostningsregulativet, eller i det mindste fra ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne, i modsætning til hvad Retten fastslog i den appellerede doms præmis 143.

55 De omtvistede afgørelser medførte en skævhed til skade for appellanterne, eftersom de indbetalte bidrag på daværende tidspunkt ikke havde nogen betydning for erhvervelsen af retten til pension. Denne skævhed er endnu tydeligere for de appellanters vedkommende, som – idet de kun har siddet en del af en hel mandatperiode i Europa-Parlamentet, fordi de afkortede deres periode

eller indledte den i løbet af valgperioden – har betalt supplerende bidrag for også at dække de år, hvor de ikke indbetalte bidrag, således at de ville kunne gøre krav på en pensionsret i henhold til omkostningsregulativet.

56 Med det første anbringendes andet led har appellanterne anført, at når Retten i den appellerede doms præmis 204, 211 og 236 forkastede deres argumenter om en tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17, var det støttet på et ræsonnement, som tilsidesætter disse almindelige EU-retlige principper og denne grundlæggende rettighed, der er fastsat i chartret.

57 For det første er fastsættelsen af pensionsrettighederne på grundlag af de nye regler i strid med retssikkerhedsprincippet, som i overensstemmelse med selve formålet med artikel 28 i statutten for medlemmerne og gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 er til hinder for et indgreb i velerhvervede rettigheder.

58 For det andet er en sådan beregning i strid med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, for så vidt som dette princip ikke tillader, at de regler for pensionsberegning, som appellanterne frivilligt har tilsluttet sig, ændres.

59 I øvrigt tog Retten i den appellerede doms præmis 202 ikke hensyn til den omstændighed, at Parlamentet først underrettede appellanterne om den mulige anvendelse af afgørelse nr. 14/2018 på dem i løbet af januar 2019, dvs. efter den dato, hvor nedsættelsen af størrelsen af deres pension som følge af denne afgørelse skulle have fundet anvendelse, nemlig den 1. januar 2019.

60 For det tredje har appellanterne gjort gældende, at Retten tilsidesatte ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17.

61 Retten sondrede i første række i den appellerede doms præmis 222 mellem et indgreb i retten til pension og en simpel tilpasning af størrelsen af pensionen. Retten angav imidlertid ikke, hvor grænsen går for, hvornår en ændring af pensionens størrelse ikke længere respekterer det væsentligste indhold af ejendomsretten og medfører en tilsidesættelse af retten til pension som sådan.

62 I anden række fastslog Retten i den appellerede doms præmis 228 fejlagtigt, på grundlag af indholdet af afgørelse nr. 14/2018, at formålet med nedsættelsen af størrelsen af appellanternes pensioner var at tilpasse størrelsen af de pensioner, der blev udbetalt til alle tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, til bidragsmetoden.

63 Ifølge appellanterne er Rettens ræsonnement cirkulært. Det er nemlig støttet på italiensk rets bestemmelser og ikke på et mål af almen interesse, der er anerkendt i Unionens retsorden. Det påhvilede Retten at efterprøve, om Parlamentet behørigt havde undersøgt, om tilpasningen af pensionen for tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet valgt i Italien, i forhold til bl.a. et mål af almen interesse, der er anerkendt i Unionens retsorden, var i overensstemmelse med EU-retten.

64 Det nævnte ræsonnement fordrejer desuden den metode til beregning af størrelsen af pensionerne, der er fastsat ved afgørelse nr. 14/2018, og som ikke kan anses for at være bidragsbaseret, for så vidt som den ikke bygger på en individuelt fastsat sats for de bidrag, der indbetales til EU's budget, men på en ens sats for alle de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet. Et tidligere medlem af Europa-Parlamentet, som i løbet af sin

mandatperiode har indbetalt bidrag, der er beregnet efter en højere sats end denne ens sats, mister således fordelen ved den del af bidragene, der overstiger denne sats. Den metode til beregning af størrelsen af pensionerne, der er indført ved afgørelse nr. 14/2018, viser derfor ikke alene, at der er sket et indgreb i ejendomsretten, men også, at proportionalitetsprincippet er blevet tilsidesat, for så vidt som den er baseret på en ikkeindividualiseret bidragssats.

65 Denne tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet er i lyset af den anførte begrundelse herfor så meget desto mere åbenbar, når det tages i betragtning, at den bidragsbaserede pensionsordning første gang blev indført i Italien den 1. januar 1996, og at den blev udvidet til at omfatte størstedelen af arbejdstagerne fra den 1. januar 2012. Derimod blev appellanterne ved de omtvistede afgørelser påtvunget bidragsordningen med hensyn til en bidragsbetalingsperiode, der lå længe før 1995, hvor ingen i Italien var omfattet af en sådan bidragsordning.

66 Parlamentet har gjort gældende, at det første anbringende skal forkastes, idet det delvis skal afvises, delvis er ugrundet.

2. Domstolens bemærkninger

a) Indledende bemærkninger

67 Med det første anbringendes første led har appellanterne under henvisning til gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 gjort gældende, at den dynamiske ordning gør indgreb i de velerhvervede rettigheder til at modtage en pension.

68 Med et sådant klagepunkt har appellanterne derfor i det væsentlige bestridt rigtigheden af den fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

69 Det samme gælder med hensyn til dette anbringendes andet led, for så vidt som appellanterne hermed har gjort gældende, at anvendelsen af de nye regler for beregning af størrelsen af deres pension hverken er i overensstemmelse med retssikkerhedsprincippet, for så vidt som disse regler gør indgreb i de velerhvervede rettigheder til at modtage en pension, eller med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, idet dette princip er til hinder for enhver nedsættelse af størrelsen af den pension, som appellanterne forventede at kunne gøre krav på, hvis de frivilligt tilsluttede sig den pensionsordning, der var indført ved artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet.

70 For så vidt som appellanterne med dette andet led har foreholdt Retten, at den ikke tog hensyn til den omstændighed, at Parlamentet underrettede dem for sent om en mulig anvendelse af afgørelse nr. 14/2018, har de derimod ikke kritiseret præmisser i den appellerede dom, der udgør det nødvendige grundlag for en af Rettens vurderinger som omhandlet i denne doms præmis 47. Dette argument vedrører nemlig en særlig omstændighed i forbindelse med vedtagelsen af de omtvistede afgørelser.

71 Hvad fortsat angår det første anbringendes andet led har appellanterne – for så vidt som de hermed har foreholdt Retten, at den ikke bedømte de omtvistede afgørelsers forenelighed med ejendomsretten som fastsat i chartret i forhold til et formål, der er anerkendt i EU-retten, men i forhold til det formål, der forfølges med afgørelse nr. 14/2018 – i det væsentlige bestridt, at den

fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, er i overensstemmelse med EU-retten.

72 Appellanterne har derimod ikke bestridt rigtigheden af fortolkningen af Parlamentets interne regler, i forbindelse med at de har foreholdt Retten for det første ikke at have præciseret, hvor grænsen går for, hvornår en ændring af pensionens størrelse ikke længere respekterer det væsentligste indhold af ejendomsretten og medfører en tilsidesættelse af retten til pension som sådan, og for det andet at have fordrejet den metode til beregning af pensionerne, der er fastsat ved afgørelse nr. 14/2018. Eftersom appellanterne med disse argumenter ikke har kritiseret præmisser i den appellerede dom, der udgør det nødvendige grundlag for en af Rettens vurderinger som omhandlet i denne doms præmis 47, skal de ikke behandles.

73 Det samme gælder med hensyn til argumentationen om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet, hvorved appellanterne har gjort gældende, at afgørelse nr. 14/2018 ikke er i overensstemmelse med dette princip, dels på grund af den metode til beregning af pensionerne, der er fastsat ved denne afgørelse, dels på grund af den historiske sammenhæng, hvori denne afgørelse indgår.

b) Om realiteten

1) Den angivelige tilsidesættelse af Parlamentets interne regler

74 Appellanterne har i det væsentlige foreholdt Retten, at den i den appellerede doms præmis 163, baseret på de grunde, der er anført i dommens præmis 142-145, 147, 156, 159, 160 og 162, fastslog, at Parlamentet gyldigt kunne støtte sig på sine interne regler med henblik på at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

75 Det bemærkes først, at i henhold til artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet er »[s]tørrelsen af og betingelserne for den foreløbige pension [...] overensstemmende med, hvad der gælder for den pension, som udbetales til medlemmer af parlamentet i den medlemsstat, hvor medlemmet af Europa-Parlamentet er valgt«.

76 Som Retten i det væsentlige anførte i den appellerede doms præmis 139, fremgår det af ordene »[s]tørrelsen af og betingelserne for den foreløbige pension er overensstemmende«, at Parlamentet har pligt til at anvende reglerne for beregning af pensionerne på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, således som de anvendes på medlemmerne af parlamentet i den medlemsstat, hvor disse tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet er valgt. Parlamentet har med andre ord pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

77 Denne fortolkning af artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet er i overensstemmelse med det formål, der forfølges med denne bestemmelse, således som dette følger af dette bilags artikel 1, stk. 2.

78 Sidstnævnte bestemmelse fastsætter nemlig, at alene tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, hvis pensionsordning i den medlemsstat, hvor de er valgt, ikke berettiger til nogen pension, eller for hvem størrelsen af den pension, de kan gøre krav på, og/eller dens beregningsmetode ikke svarer til, hvad der gælder for medlemmerne af det nationale parlament, har ret til den pension, der er fastsat i dette bilags artikel 2, stk. 1.

79 Artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet har derfor i det væsentlige til formål at gøre det muligt for de tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, der befinder sig i den situation, der er omhandlet i dette bilags artikel 1, stk. 2, at blive behandlet på samme måde som de medlemmer af Europa-Parlamentet, hvis nationale pensionsordning fastsatte en ret til pension, hvis størrelse og/eller beregningsmetode svarede til, hvad der var gældende for medlemmerne af deres nationale parlament.

80 En fortolkning af denne bestemmelse, hvorefter Parlamentet skal anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, medfører således, at de, i lighed med disse andre tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, underkastes de ændringer, der foretages i reglerne for beregning af størrelsen af pensionerne for medlemmerne af deres nationale parlament.

81 Denne ordning, der er baseret på bilag III til omkostningsregulativet, er i medfør af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 blevet opretholdt efter ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne hvad angår bl.a. alderspensionerne til tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

82 Gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 fastsætter ganske vist, at omkostningsregulativet ville blive ophævet på datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne. I denne henseende påpegede Retten med føje i den appellerede doms præmis 153, at der ved statutten for medlemmerne og gennemførelsesbestemmelserne er indført to på hinanden følgende pensionsordninger, der omfatter to typer pensionsrettigheder, nemlig dels pensionsrettigheder erhvervet indtil den 14. juli 2009 – datoen for den nævnte statuts ikrafttræden – på grundlag af Parlamentets interne regler, dels alderspensionsrettigheder erhvervet efter denne dato på grundlag af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 49.

83 Som det udtrykkeligt er anført i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74, gælder ophævelsen af omkostningsregulativet imidlertid med forbehold af de overgangsbestemmelser, der er fastsat i gennemførelsesbestemmelsernes afsnit IV. En af disse overgangsbestemmelser er gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75.

84 Som Retten fastslog i den appellerede doms præmis 145 og 153, finder gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 1, anvendelse på tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, herunder nogle af appellanterne, som har indbetalt bidrag til EU's budget i henhold til artikel 2, stk. 2, i bilag III til omkostningsregulativet, og som var begyndt at modtage pension i henhold til dette bilag inden ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne, mens gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2, finder anvendelse på tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, herunder andre af appellanterne, der, selv om de også har indbetalt sådanne bidrag, endnu ikke var begyndt at modtage alderspension på datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

85 For det første følger det nemlig af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 1, at pensioner, der er tilkendt i henhold til bilag III til omkostningsregulativet, fortsat vil blive udbetalt efter reglerne i dette bilag til de personer, der allerede modtog en sådan pension inden datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

86 Som Retten med føje fremhævede i den appellerede doms præmis 140, må det af denne bestemmelses ordlyd, og nærmere bestemt af den imperative karakter af formuleringen »vil fortsat blive udbetalt efter reglerne i [bilag III til omkostningsregulativet]« og anvendelsen af præsens indikativ i denne formulering, udledes, at den dynamiske ordning fortsat finder anvendelse på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet efter ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

87 For det andet fremgår det af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2, første punktum, at »[d]e alderspensionsrettigheder, som i henhold til [...] bilag III [til omkostningsregulativet] er erhvervet inden datoen for [statutten for medlemmernes] ikrafttræden, består uændret«, og af bestemmelsens andet punktum, at »[d]e personer, der har erhvervet rettigheder [efter reglerne i bilag III til omkostningsregulativet], modtager en pension beregnet på grundlag af de rettigheder, de har erhvervet i henhold til [dette bilag], fra det tidspunkt, hvor de opfylder de betingelser, som i så henseende er fastsat i den pågældende medlemsstats nationale lovgivning, og har indgivet en ansøgning, som anført i artikel 3, stk. 2, i nævnte bilag III«.

88 For så vidt som gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2, andet punktum, fastsætter betingelser, som de tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet skal opfylde for at modtage en pension beregnet på grundlag af de rettigheder, som de har erhvervet i henhold til bilag III til omkostningsregulativet, skal denne bestemmelse ikke anvendes på de tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, som var begyndt at modtage pension i henhold til dette bilag inden ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

89 For så vidt som det i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2, andet punktum, fastsættes, at de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet modtager en alderspension i henhold til bilag III til omkostningsregulativet beregnet på grundlag de rettigheder, de har erhvervet, skal begrebet »alderspensionsrettigheder, som [...] er erhvervet«, som omhandlet i nævnte artikel 75, stk. 2, i øvrigt, således som Retten med føje i det væsentlige fremhævede i den appellerede doms præmis 143 og 151, forstås således, at det omfatter de pensionsrettigheder, der er erhvervet som følge af de bidrag, der er betalt individuelt af hvert af de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, og som udgør grundlaget for beregningen af den alderspension, der udbetales til dem i henhold til artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet. Dette begreb kan derfor ikke forstås således, at det henviser til en angivelig ret til at modtage et fast og uforanderligt pensionsbeløb beregnet på grundlag af de nationale regler, der var gældende på tidspunktet for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne eller ved tilslutningen til den ordning, der er indført ved denne bestemmelse.

90 I modsætning til hvad appellanterne har gjort gældende, begik Retten derfor heller ikke en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 142 at fastslå, at en nedsættelse af størrelsen af pensionen til de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet ikke gjorde indgreb i deres »erhvervede alderspensionsrettigheder« som omhandlet i Parlamentets interne regler, eftersom disse kun sikrer dem retten til, at størrelsen af deres pension fastsættes i overensstemmelse med den dynamiske ordning.

91 Det fremgår følgelig af såvel ordlyden af som baggrunden for og formålet med Parlamentets interne regler, at Retten i den appellerede doms præmis 163 ikke begik en retlig fejl, idet den fastslog, at Parlamentet gyldigt kunne anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet på grundlag af sine interne regler.

2) Den angivelige tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet samt ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17

92 Appellanterne har anført, at Rettens fortolkning af Parlamentets interne regler er i strid med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet samt ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17.

93 Ifølge et almindeligt fortolkningsprincip skal en EU-retsakt i videst muligt omfang fortolkes således, at dens gyldighed ikke drages i tvivl, og i overensstemmelse med hele den primære ret og navnlig med chartrets bestemmelser. Når en bestemmelse i den afledte EU-ret kan fortolkes på flere måder, bør den fortolkning, der bringer bestemmelsen i overensstemmelse med den primære ret, således lægges til grund frem for den, som medfører, at bestemmelsen må anses for uforenelig med denne (dom af 21.6.2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, præmis 86 og den deri nævnte retspraksis).

94 Hvad først angår princippet om beskyttelse af den berettigede forventning har appellanterne gjort gældende, at den omstændighed, at de frivilligt tilsluttede sig den pensionsordning, der blev indført ved artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet, i kraft af dette princip sikrer dem, at størrelsen af deres pension beregnes efter de regler, der var gældende på tidspunktet for deres tilslutning til denne ordning.

95 Ifølge Domstolens praksis kan ingen med føje påberåbe sig en tilsidesættelse af dette princip, når der ikke foreligger præcise løfter, som er afgivet til vedkommende af administrationen. Adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning står åben for enhver med begrundede forventninger, som en institution har givet anledning til. I henhold til denne retspraksis er præcise, ubetingede og samstemmende oplysninger, der hidrører fra autoriserede og pålidelige kilder, forsikringer, der kan afføde sådanne forhåbninger, uanset den form, hvorunder de meddeles (jf. i denne retning dom af 23.1.2019, Deza mod ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, præmis 69 og 70 og den deri nævnte retspraksis).

96 Når en forudseende og påpasselig person kan forudse vedtagelsen af en EU-foranstaltning, der kan skade den pågældendes interesser, kan vedkommende derimod ikke påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, når foranstaltningen vedtages (jf. i denne retning dom af 23.1.2019, Deza mod ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).

97 Den omstændighed, at et tidligere medlem af Europa-Parlamentet frivilligt har tilsluttet sig den pensionsordning, der er indført ved artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet, har imidlertid ikke på tidspunktet for vedkommendes tilslutning til denne ordning givet den pågældende ret til at modtage et forudsigeligt, fast og uforanderligt alderspensionsbeløb. Som Retten med føje fastslog i den appellerede doms præmis 208 og 209, som appellanterne ikke har anfægtet i forbindelse med deres appel, var den eneste præcise og ubetingede forsikring, som Parlamentet kunne give, nemlig, at de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet i

henhold til Parlamentets interne regler ville modtage en alderspension, hvis størrelse og vilkår ville være overensstemmende med, hvad der gjaldt for medlemmerne af parlamentet i den medlemsstat, hvor de var valgt, i overensstemmelse med den dynamiske ordning.

98 Det følger heraf, at den fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende denne ordning, er i overensstemmelse med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

99 Hvad dernæst angår ejendomsretten har appellanterne gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl i den appellerede doms præmis 228, da den bedømte de omtvistede afgørelsers forenelighed med ejendomsretten i forhold til formålet med afgørelse nr. 14/2018 og ikke i forhold til et formål, der er anerkendt i EU-retten.

100 Det bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 219 fastslog, at selv om de omtvistede afgørelser ikke indebærer, at appellanterne rent og skært fratages deres pensioner, forholder det sig dog således, at de nedsætter størrelsen af disse og således gør indgreb i appellanternes ejendomsret.

101 Derefter undersøgte Retten i den appellerede doms præmis 220-235, om denne begrænsning opfyldte de krav i chartrets artikel 52, stk. 1, der er nævnt i dommens præmis 213. I denne henseende fastslog Retten i præmis 227, at vurderingen af det med de omtvistede afgørelser forfulgte mål af almen interesse ikke kunne foretages uden hensyntagen til de formål, der lå til grund for vedtagelsen af afgørelse nr. 14/2018. Det var på denne baggrund, at Retten, efter at den i samme doms præmis 228-234 havde undersøgt disse afgørelsers forenelighed med ejendomsretten under hensyntagen til disse formål, i præmis 236 fastslog, at klagepunktet om tilsidesættelse af ejendomsretten skulle forkastes.

102 Ifølge Domstolens praksis skal rækkevidden af denne ret i overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 3, fastlægges under hensyntagen til artikel 1 i tillægsprotokol nr. 1 til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Paris den 20. marts 1952, hvori denne ret er fastslået (jf. i denne retning dom af 13.6.2017, Florescu m.fl., C-258/14, EU:C:2017:448, præmis 49).

103 Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at de rettigheder, som følger af betalingen af bidrag til en social sikringsordning, udgør formuerettigheder med henblik på nævnte artikel 1 (dom af 13.6.2017, Florescu m.fl., C-258/14, EU:C:2017:448, præmis 50).

104 Desuden udgør en nedsættelse af størrelsen af en alderspension, der kan have indvirkning på den pågældende persons livskvalitet, en begrænsning af vedkommendes ejendomsret (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolen, 1.9.2015, Da Silva Carvalho Rico mod Portugal, CE:ECHR:2015:0901DEC001334114, § 33).

105 For så vidt som den fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, kan føre til en sådan nedsættelse af størrelsen af en pension, kan denne fortolkning føre til en begrænsning af ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17.

106 Ejendomsretten er imidlertid ikke absolut, og udøvelsen heraf kan derfor være genstand for begrænsninger, navnlig forudsat at disse er begrundet i formål af almen interesse, som EU forfølger (jf. i denne retning dom af 13.6.2017, Florescu m.fl., C-258/14, EU:C:2017:448, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

107 I henhold til chartrets artikel 52, stk. 1, er enhver begrænsning af ejendomsretten som fastsat i chartrets artikel 17 nemlig i overensstemmelse med sidstnævnte bestemmelse, for så vidt som den er fastlagt i lovgivningen, respekterer ejendomsrettens væsentligste indhold og såfremt den, under iagttagelse af proportionalitetsprincippet, er nødvendig og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af EU, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

108 I denne henseende bemærkes for det første, at kravet om, at enhver begrænsning i udøvelsen af de grundlæggende rettigheder skal være fastlagt i lovgivningen, indebærer, at den retsakt, som tillader et indgreb i disse rettigheder, selv skal definere rækkevidden af begrænsningen i udøvelsen af den pågældende rettighed, idet det skal præciseres dels, at dette krav ikke udelukker, at den pågældende begrænsning formuleres så åbent, at den kan tilpasses forskellige situationer og ændrede omstændigheder, dels at Domstolen om nødvendigt ved fortolkning kan præcisere den konkrete rækkevidde af begrænsningen både med hensyn til selve ordlyden af den omhandlede EU-lovgivning og med hensyn til dens almindelige opbygning og de formål, den forfølger, som fortolket i lyset af de grundlæggende rettigheder, som er sikret ved chartret (dom af 21.6.2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, præmis 114).

109 Som påpeget i denne doms præmis 91 fremgår det af såvel ordlyden af som baggrunden for og formålet med Parlamentets interne regler, der i forhold til Europa-Parlamentets medlemmer har generel rækkevidde, og som derfor kan anses for internt i denne institution at svare til »lovgivning« som omhandlet i chartrets artikel 52, stk. 1 (jf. analogt udtalelse 1/15 (PNR-aftalen mellem EU og Canada) af 26.7.2017, EU:C:2017:592, præmis 145 og 146), at Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

110 For det andet kunne Retten, i sin egenskab af realitetsbehandlende instans og uden at begå en retlig fejl, i den appellerede doms præmis 216 og 235 fastslå, at appellanterne ikke havde fremlagt konkrete oplysninger, der kunne godtgøre, at nedsættelsen af størrelsen af deres pensioner gjorde indgreb i det væsentligste indhold af deres ejendomsret eller skulle kvalificeres som uforholdsmæssig.

111 Hvad for det tredje angår spørgsmålet om, hvorvidt den dynamiske ordning og de nedsættelser af pensionsbeløbene, der kan følge heraf, er nødvendige og faktisk svarer til et eller flere mål af almen interesse, der er anerkendt af EU, skal det fastslås, at Retten begik en retlig fejl i den appellerede doms præmis 227, da den fastslog, at vedtagelsen af de omtvistede afgørelser, henset til artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet, nødvendigvis afhang af valg truffet af de kompetente italienske myndigheder, således at »der ikke ved vurderingen af det [med de omtvistede afgørelser] forfulgte mål af almen interesse [kunne] ses bort fra de formål, der lå til grund for vedtagelsen af afgørelse nr. 14/2018«.

112 De formål, der forfølges med afgørelse nr. 14/2018, der i henhold til den dynamiske ordning finder anvendelse på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, er nemlig af rent national karakter. Som sådanne kan de derfor ikke begrunde en nedsættelse af størrelsen af pensionerne, idet beløbene ikke udbetales i henhold til en pensionsordning, der er indført i medfør af national ret, men i medfør af EU-retten, og idet beløbene afholdes over EU's budget.

113 Det var derfor ligeledes med urette, at Retten i den appellerede doms præmis 228-234 tog hensyn til de formål, der forfølges med denne nationale afgørelse, med henblik på at undersøge, om det indgreb i appellanternes ejendomsret, som de omtvistede afgørelser medførte, var begrundet.

114 Det skal dog bemærkes, at hvis begrundelsen i en dom afsagt af Retten indeholder en tilsidesættelse af EU-retten, men konklusionen er berettiget af andre retlige grunde, bevirker en sådan tilsidesættelse ikke, at denne dom skal ophæves, men at begrundelsen skal ændres og appellen forkastes (dom af 14.12.2023, Kommissionen mod Amazon.com m.fl., C-457/21 P, EU:C:2023:985, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

115 Det skal derfor efterprøves, om forkastelsen af klagepunktet om en tilsidesættelse af ejendomsretten som sikret ved chartrets artikel 17 er berettiget af andre retlige grunde end dem, der er behæftet med den fejl, der er påpeget i denne doms præmis 111 og 113.

116 I denne henseende bemærkes, at anvendelsen af den dynamiske ordning på de tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, der befinder sig i den situation, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, i bilag III til omkostningsregulativet, forfølger et mål af almen interesse, der er anerkendt af EU, for så vidt som den, således som det fremgår af denne doms præmis 79, har til formål at behandle på den ene side de medlemmer af Europa-Parlamentet, der enten ikke var omfattet af en pensionsordning i den medlemsstat, hvor de var valgt, eller var omfattet af en pensionsordning, hvis størrelse og/eller beregningsmetode ikke svarede til, hvad der var gældende for medlemmerne af det nationale parlament, på den samme måde som på den anden side de medlemmer af Europa-Parlamentet, hvis nationale pensionsordning fastsatte en sådan størrelse af og/eller beregningsmetode for pensionen, som svarede til, hvad der var gældende for medlemmerne af det nationale parlament.

117 Anvendelsen af den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet svarer faktisk til dette mål om ligebehandling, eftersom den bevirker, at de to kategorier af medlemmer af Europa-Parlamentet, der er nævnt i den foregående præmis, altid er underlagt de nationale regler om beregning af alderspensionerne for medlemmerne af den pågældende medlemsstats parlament.

118 Anvendelsen af den dynamiske ordning var desuden nødvendig for at nå det nævnte mål, idet kun en tilpasning af størrelsen og/eller metoderne til beregning af pensionen som den, der er fastsat i artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet, sammenholdt med dette bilags artikel 1, stk. 2, kunne føre til ligebehandling af de nævnte kategorier af medlemmer af Europa-Parlamentet.

119 Uanset den retlige fejl, der er påpeget i denne doms præmis 111 og 113, fremgår det således, at forkastelsen af klagepunktet om en tilsidesættelse af ejendomsretten som sikret ved chartrets artikel 17 er berettiget, idet den omhandlede begrænsning af ejendomsretten opfylder alle de betingelser, der er fastsat i chartrets artikel 52, stk. 1.

120 Hvad endelig angår retssikkerhedsprincippet har appellanterne anført, at dette er til hinder for et indgreb i deres velerhvervede rettigheder som følge af anvendelsen af den dynamiske ordning.

121 I forbindelse med undersøgelsen af, om de omtvistede afgørelser var i overensstemmelse med retssikkerhedsprincippet, bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 191, at det allerede fremgik af dommens præmis 126-161, at der skulle sondres mellem »erhvervede pensionsrettigheder« og »pensionernes størrelse«. Retten anførte i denne henseende, at selv om »pensionsrettighederne« er endeligt erhvervet og ikke kan ændres, og selv om pensionerne fortsat

udbetales, var der intet til hinder for, at pensionernes størrelse blev tilpasset opadgående eller nedadgående, hvilket Parlamentet havde pligt til at gøre i det foreliggende tilfælde, henset til dets forpligtelse til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

122 I den appellerede doms præmis 202 afsluttede Retten sin analyse med at fastslå, at appellanterne ikke havde godtgjort, at retssikkerhedsprincippet var blevet tilsidesat i det foreliggende tilfælde. Parlamentets interne regler indebar nemlig, at de nye pensionsbeløb for appellanterne trådte i kraft den 1. januar 2019. Retten bemærkede imidlertid, at disse interne regler var langt ældre end den 1. januar 2019 og ikke vedtaget senere end denne dato. Endvidere havde appellanterne hverken godtgjort eller gjort gældende, at Parlamentet havde anvendt disse nye beløb før den 1. januar 2019, dvs. før den dato, der er fastsat herfor i afgørelse nr. 14/2018. Endelig havde Parlamentet ifølge Retten allerede i januar 2019 underrettet appellanterne om en mulig anvendelse af reglerne i afgørelse nr. 14/2018 i forhold til dem, hvilket Parlamentet havde bekræftet over for dem i februar 2019. Retten udledte heraf, at appellanterne var blevet gjort bekendt med ændringen af de regler, der fandt anvendelse på beregningen af størrelsen af deres pension, før de omtvistede afgørelser blev truffet.

123 Det bemærkes i denne henseende, at retssikkerhedsprincippet forudsætter, at en EU-retlig bestemmelse giver de berørte mulighed for at få et nøjagtigt kendskab til omfanget af de forpligtelser, der derved pålægges dem, og at de uden at være i tvivl kan kende deres rettigheder og forpligtelser og handle derefter (dom af 9.11.2023, Global Silicones Council m.fl. mod Kommissionen, C-558/21 P, EU:C:2023:839, præmis 99 og den deri nævnte retspraksis).

124 Nye love, hvorved der foretages ændringer af den gamle lov, finder således, medmindre andet er bestemt, anvendelse på de fremtidige virkninger af situationer, der er opstået, mens sidstnævnte lov var gældende. Der gælder kun noget andet for situationer, der er opstået og endeligt realiseret, mens den gamle lov, som skaber velerhvervede rettigheder, var gældende. En rettighed er velerhvervet, når dens retsstiftende forhold er opstået før lovændringen. Dette er ikke tilfældet for en rettighed, hvis retsstiftende forhold ikke blev realiseret, mens den lovgivning, der blev ændret, var gældende (jf. i denne retning dom af 9.3.2023, Grossetête mod Parlamentet, C-714/21 P, EU:C:2023:187, præmis 84 og den deri nævnte retspraksis).

125 Hvad navnlig angår retten til at modtage en alderspension erhverves denne principielt på det tidspunkt, hvor det retsstiftende forhold opstår, dvs. på det tidspunkt, hvor pensionen forfalder til betaling (jf. i denne retning dom af 9.3.2023, Grossetête mod Parlamentet, C-714/21 P, EU:C:2023:187, præmis 85-87).

126 Dette indebærer imidlertid ikke, at enhver ændring af metoden til beregning af en pension, der medfører en nedsættelse af dennes størrelse, og som anvendes på grundlag af en lovgivning, der er vedtaget, efter at denne pension er forfaldet til betaling, udgør et indgreb i disse velerhvervede rettigheder.

127 Det bemærkes i denne henseende, at der ikke findes et EU-retligt princip, hvorefter velerhvervede rettigheder under ingen omstændigheder kan ændres eller nedsættes. Det er på visse betingelser muligt at ændre sådanne rettigheder (jf. i denne retning dom af 9.3.2023, Grossetête mod Parlamentet, C-714/21 P, EU:C:2023:187, præmis 88 og 89).

128 I det foreliggende tilfælde kunne Retten på grundlag af de forhold, der bl.a. er omhandlet i den appellerede doms præmis 202, med føje konkludere, at anvendelsen af den dynamiske ordning som fastsat i bilag III til omkostningsregulativet og gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 er forenelig med retssikkerhedsprincippet.

129 Henset til det ovenstående skal det første anbringende forkastes, for så vidt som appellanterne med dette anbringende har anfægtet den fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet.

C. Det andet anbringende

1. Parternes argumentation

130 Det andet anbringende består af tre led.

131 Med det første led har appellanterne gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl i den appellerede doms præmis 126 ved at fortolke gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 og 75 således, at bestemmelserne i bilag III til omkostningsregulativet kunne udgøre et gyldigt retsgrundlag for vedtagelsen af de omtvistede afgørelser.

132 Retten anså nemlig i kraft af henvisningen i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74, sammenholdt med disses artikel 75, ikke indholdet af dette bilag på tidspunktet for vedtagelsen af statutten for medlemmerne, men den retlige bestemmelse som sådan, selv om den var blevet ophævet, for at finde anvendelse. Dette bilag skulle således ifølge Retten finde anvendelse ikke alene ved henvisning på tidspunktet for ophævelsen af den tidligere pensionsordning, men også i fremtiden ved med tilbagevirkende kraft at anvende ændringer af den italienske pensionsydelse, der ville blive vedtaget, når bilag III ikke længere var i kraft.

133 Ifølge appellanterne fremgår det faktisk af ordlyden af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74, sammenholdt med syvende betragtning hertil, at bilag III til omkostningsregulativet blev fuldstændig ophævet på datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

134 Med det andet led har appellanterne anført, at Retten i den appellerede doms præmis 90-92 begik en retlig fejl ved at fortolke artikel 25, stk. 3, i Parlamentets forretningsorden således, at kontorchefen havde kompetence til at vedtage de omtvistede afgørelser, eftersom han var indehaver af en lovlig videredelegation af kompetence.

135 De omtvistede afgørelser burde være blevet vedtaget af Parlamentets Præsidium, for så vidt som de har karakter af ekstraordinære forvaltningsakter. Sådanne afgørelser skyldes nemlig en ny, kompleks og uforudset situation, hvilket deltagelsen af Parlamentets Juridiske Tjenestes i øvrigt vidner om, således at deres overensstemmelse med de trinhøjere regler og principper i EU-retten burde være blevet efterprøvet, inden de blev vedtaget. Der er således ikke tale om rent tekniske afgørelser, der kan delegeres til en kontorchef.

136 Med det andet anbringendes tredje led har appellanterne gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 110-114 begik en fejl ved bedømmelsen af begrundelsen for de omtvistede afgørelser.

137 I disse afgørelser blev der blot indirekte henvist til begrundelsen i Den Juridiske Tjenestes udtalelse. Denne udtalelse var imidlertid hverken nævnt i de omtvistede afgørelser eller vedlagt som bilag til disse. Den var heller ikke vedlagt som bilag til den meddelelse, der blev fremsendt til appellanterne sammen med pensionsopgørelserne for februar 2019. Der blev kun henvist til udtalelsen i form af en simpel bemærkning om, at Parlamentets Juridiske Tjeneste havde bekræftet, at afgørelse nr. 14/2018 automatisk fandt anvendelse.

138 Retten lagde endvidere med urette vægt på, at der i den skrivelse, som kontorchefen den 11. juni 2019 havde sendt til Luigi Andrea Florio, der var sagsøger i sag T-465/19, var nævnt et direkte link til Parlamentets websted, som gjorde det muligt at gennemse Den Juridiske Tjenestes udtalelse. Denne skrivelse var faktisk et svar på de bemærkninger, som den pågældende havde fremsat efter fremsendelsen af meddelelsen af 11. april 2019 vedrørende ham. De øvrige appellanter modtog således ikke sådanne oplysninger, og i de omtvistede afgørelser var der ikke henvist til et link til det websted, hvor Den Juridiske Tjenestes udtalelse var offentligt tilgængelig.

139 Den omstændighed, at det lykkedes appellanterne at få adgang til denne udtalelse, kan ikke føre til den konklusion, at de formelle krav i artikel 296 TEUF blev overholdt.

140 Endelig indeholdt Den Juridiske Tjenestes udtalelse kun en meget delvis og summarisk undersøgelse af overholdelsen af de trinhøjere regler og grundlæggende principper i EU-retten, hvilket Retten undlod at tage i betragtning.

141 Parlamentet har anført, at det andet anbringende skal forkastes som ugrundet.

2. Domstolens bemærkninger

a) Indledende bemærkninger

142 Det andet anbringendes første led om en tilsidesættelse af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 og 75 vedrører den fortolkning af Parlamentets interne regler, hvorefter Parlamentet har pligt til at anvende den dynamiske ordning på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet. Henset til den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 42, skal det undersøges, om et sådant klagepunkt er berettiget, eftersom appellanterne hermed har gjort gældende, at der foreligger en ulovlighed, der risikerer at blive gentaget i fremtiden.

143 Det samme gælder for så vidt angår dette anbringendes andet led, hvorved appellanterne har gjort gældende, at kontorchefen ikke havde kompetence i henhold til artikel 25, stk. 3, i Parlamentets forretningsorden til at vedtage de omtvistede afgørelser.

144 Med det tredje led har appellanterne i det væsentlige gjort gældende, at Retten tilsidesatte artikel 296 TEUF. For det første fastslog den med urette i den appellerede doms præmis 112 og 116, at Parlamentet ikke havde tilsidesat sin begrundelsespligt, eftersom appellanterne havde haft fri adgang og fuldt kendskab til indholdet af Den Juridiske Tjenestes udtalelse inden anlæggelsen af deres søgsmål. For det andet undlod Retten at tage hensyn til, at Den Juridiske Tjenestes udtalelse kun indeholdt en meget delvis og summarisk undersøgelse af overholdelsen af de trinhøjere regler og grundlæggende principper i EU-retten.

145 Det skal i denne henseende fastslås, at dette led ikke kan antages til realitetsbehandling.

146 I henhold til artikel 256, stk. 1, TEUF og artikel 58, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol er en appel begrænset til retsspørgsmål. Det er alene Retten, der har kompetence til at fastlægge og bedømme de relevante faktiske omstændigheder såvel som til at vurdere bevismaterialet. Bedømmelsen af disse faktiske omstændigheder og beviser er således ikke et retsspørgsmål, der som sådan kan efterprøves af Domstolen under en appelsag, medmindre disse omstændigheder og beviser er blevet urigtigt gengivet (dom af 28.9.2023, Changmao Biochemical Engineering mod Kommissionen, C-123/21 P, EU:C:2023:708, præmis 121 og den deri nævnte retspraksis).

147 For så vidt som appellanterne har bestridt, at de havde fri adgang og fuldt kendskab til indholdet af Den Juridiske Tjenestes udtalelse inden anlæggelsen af deres søgsmål, søger de for det første reelt at opnå, at Domstolen foretager en ny vurdering af de faktiske omstændigheder og beviserne, uden dog at gøre gældende, at Retten gengav disse urigtigt.

148 Hvad for det andet angår appellanternes argument om, at Retten undlod at tage hensyn til den delvise og summariske karakter af den undersøgelse af overholdelsen af de trinhøjere regler og grundlæggende principper i EU-retten, som Den Juridiske Tjenestes udtalelse indeholdt, skal det fastslås, at dette argument ikke kan antages til realitetsbehandling, eftersom det er støttet på en angivelig ulovlighed begået af Parlamentet, som ikke er blevet gjort gældende og følgelig ikke behandlet ved Retten.

149 Det fremgår nemlig af artikel 58 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, at appelanbringender skal støttes på argumenter vedrørende proceduren for Retten. I henhold til procesreglementets artikel 170, stk. 1, må der endvidere ikke i appelskriftet foretages nogen ændring af sagens genstand, som den forelå for Retten. Domstolens kompetence under en appelsag er således begrænset til en bedømmelse af den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender og argumenter, som er blevet behandlet i første instans (dom af 21.12.2021, Aeris Invest mod Afviklingsinstansen, C-874/19 P, EU:C:2021:1040, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

150 Som det fremgår af den appellerede doms præmis 99, kritiserede appellanterne ganske vist Parlamentet for Retten for ikke at have undersøgt, hvorvidt anvendelsen med tilbagevirkende kraft af en mindre gunstig pensionsordning kunne være forenelig med EU-retten, Dette argument adskiller sig imidlertid fra det, der er sammenfattet i denne doms præmis 140, bl.a. for så vidt som det ikke vedrører begrundelsespligten, således som Retten med føje fastslog i den appellerede doms præmis 120.

151 Det følger heraf, at det alene skal undersøges, om der er grundlag for det andet anbringendes første og andet led.

b) Om realiteten

152 Hvad angår det første led bemærkes, at gennemførelsesbestemmelsernes artikel 74 fastsætter, at når bortses fra de overgangsbestemmelser, der er fastsat i disse bestemmelsers afsnit IV, ophæves omkostningsregulativet på datoen for ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

153 Det kan ikke udledes af denne tekst, at de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet på ufravigelig vis skulle være underlagt de regler for pensionsberegning, der på tidspunktet for ophævelsen af omkostningsregulativet fandt anvendelse på medlemmerne af parlamentet i den medlemsstat, hvor disse tidligere medlemmer blev valgt.

154 Som det fremgår af denne doms præmis 81-83, finder den dynamiske ordning i henhold til gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 fortsat anvendelse på sådanne medlemmer efter ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

155 Denne fortolkning af gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75 afkræftes – i modsætning til hvad appellanterne har gjort gældende – ikke af syvende betragtning til disse.

156 I syvende betragtning til gennemførelsesbestemmelserne hedder det for det første, at »personer, der modtager bestemte ydelser i henhold til omkostningsregulativet, fortsat [skal kunne] få udbetalt disse ydelser efter ophævelsen af regulativet i overensstemmelse med princippet om beskyttelse af berettigede forventninger«, og for det andet, at »[det også skal] sikres, at pensionsrettigheder erhvervet på grundlag af omkostningsregulativet før statuttens ikrafttræden respekteres«.

157 Denne betragtning præciserer således, at de ydelser, der er tildelt i henhold til omkostningsregulativet, fortsat udbetales, uden at det heraf kan udledes, at dette regulativ ophørte med at finde anvendelse efter det nævnte tidspunkt.

158 Begrebet »erhvervede pensionsrettigheder« har således samme rækkevidde i denne betragtning, som det har i gennemførelsesbestemmelsernes artikel 75, stk. 2, således som præciseret i denne doms præmis 89.

159 Retten begik derfor ikke en retlig fejl, da den i den appellerede doms præmis 126 i det væsentlige fastslog, at artikel 2, stk. 1, i bilag III til omkostningsregulativet, der fastsætter, at den dynamiske ordning finder anvendelse på de berørte tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet, ikke er blevet ophævet og fortsat finder anvendelse i appellanternes tilfælde efter ikrafttrædelsen af statutten for medlemmerne.

160 Det følger heraf, at det første led skal forkastes som ugrundet.

161 Hvad angår det andet led bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 90 fastslog, at kontorchefen var blevet udpeget som delegeret anvisningsberettiget for budgetpost 1030 vedrørende de alderspensioner, der er omhandlet i bilag III til omkostningsregulativet, ved afgørelse FINS/2019-01 truffet af Parlamentets generaldirektør for finanser den 23. november 2018, og at det i denne afgørelse udtrykkeligt er anført, at kontorchefen bemyndiges til bl.a. at fastlægge retlige forpligtelser og budgetforpligtelser, opgøre udgifter og anvise betalinger, men også til at udarbejde prognoser for fordringer, fastlægge de rettigheder, der skal inddrives, og udstede inddrivelsesordrer.

162 I den appellerede doms præmis 91 anførte Retten bl.a., at de regler, der er fastsat i gennemførelsesbestemmelserne og i omkostningsregulativet, således som de er blevet vedtaget af Parlamentets Præsidium, ikke blev ændret af kontorchefen, men kun gennemført af denne chef.

163 Under disse omstændigheder fastslog Retten i den appellerede doms præmis 92, at kontorchefen havde kompetence til at vedtage de omtvistede afgørelser.

164 For så vidt som afgørelse FINS/2019-01 truffet af Parlamentets generaldirektør for finanser den 23. november 2018 bemyndiger kontorchefen til bl.a. at fastlægge retlige forpligtelser og budgetforpligtelser, opgøre udgifter og anvise betalinger, men også til at udarbejde prognoser for

fordringer, fastlægge de rettigheder, der skal inddrives, og udstede inddrivelsesordrer, er den affattet tilstrækkeligt bredt til at omfatte de situationer, som appellanterne har henvist til, nemlig nye, komplekse og uforudsete situationer på de delegerede områder.

165 Appellanterne har desuden ikke gjort gældende, at denne afgørelse indeholder et forbehold vedrørende kompetencen til at anvende den primære EU-ret og navnlig chartrets bestemmelser i forbindelse med vedtagelsen af afgørelser, der hører under disse områder.

166 I øvrigt indeholder artikel 25, stk. 3, i Parlamentets forretningsorden – i modsætning til hvad appellanterne har gjort gældende – ikke nogen bestemmelse om, at kompetencen på området er forbeholdt Parlamentets Præsidium. Det hedder nemlig i denne bestemmelse, at »Præsidiet træffer afgørelse om finansielle, organisatoriske og administrative spørgsmål vedrørende medlemmerne på forslag af generalsekretæren eller en politisk gruppe«. En angivelig sondring mellem ekstraordinære forvaltningsakter, som det skulle være forbeholdt Parlamentets Præsidium at vedtage, og ordinære forvaltningsakter, som skulle være delegeret til kontorchefen, kan heller ikke udledes af denne bestemmelse.

167 Det andet led skal derfor forkastes som ugrundet.

168 Det følger heraf, at det andet anbringende skal forkastes, idet det delvis skal afvises, delvis er ugrundet.

D. Det tredje anbringende

1. Parternes argumentation

169 Det tredje anbringende er rettet mod den appellerede doms præmis 70, hvori Retten fastslog, at Ida Panusas søgsmål i sag T-453/19 skulle afvises, med den begrundelse, at kontorchefens meddelelse af 11. april 2019 vedrørende hende ikke havde medført nogen nedsættelse af hendes efterladtepension.

170 Denne konklusion er behæftet med en retlig fejl, for så vidt som den efterladtepension, som Panusa modtager, i det væsentlige beregnes på grundlag af bestemmelserne i bilag III til omkostningsregulativet, selv om fastsættelsen af en sådan pension hører under bestemmelserne i bilag I til dette regulativ, hvilket bør føre til, at hun kan gøre krav på et højere pensionsbeløb.

171 Parlamentet har gjort gældende, at det tredje anbringende skal afvises, subsidiært forkastes som ugrundet.

2. Domstolens bemærkninger

172 Det skal fastslås, at de præmisser i den appellerede dom, som det tredje anbringende er rettet mod, ikke udgør det nødvendige grundlag for en af Rettens vurderinger som omhandlet i denne doms præmis 47.

173 Dette anbringende skal derfor ikke undersøges.

174 Da alle de anbringender, som appellanterne har fremsat til støtte for deres appel, er blevet forkastet, skal appellen forkastes i sin helhed.

Sagsomkostninger

175 I henhold til procesreglementets artikel 184, stk. 2, træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen ikke tages til følge. I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

176 Da appellanterne har tabt sagen, og Parlamentet har nedlagt påstand om, at de tilpligtes at betale sagsomkostningerne, bør det pålægges dem at bære deres egne omkostninger og at betale de omkostninger, der er afholdt af Parlamentet.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) **Appellen forkastes.**

2) **Maria Teresa Coppo Gavazzi, Cristiana Muscardini, Luigi Vinci, Agostino Mantovani, Anna Catasta, Vanda Novati, Francesco Enrico Speroni, Maria Di Meo, Giuseppe Di Lello Finuoli, Raffaele Lombardo, Olivier Dupuis, Leda Frittelli, Livio Filippi, Vincenzo Viola, Antonio Mussa, Mauro Nobilia, Clara di Prinzio, i egenskab af arving efter Sergio Camillo Segre, Stefano De Luca, Riccardo Ventre, Mirella Musoni, Francesco Iacono, Vito Bonsignore, Claudio Azzolini, Vincenzo Aita, Mario Mantovani, Vincenzo Mattina, Romano Maria La Russa, Giorgio Carollo, Fiammetta Cucurnia, i egenskab af arving efter Giulietto Chiesa, Roberto Costanzo, Giorgio Gallenzi, i egenskab af arving efter Giulio Cesare Gallenzi, Vitaliano Gemelli, Pasqualina Napoletano og Ida Panusa bærer deres egne omkostninger og betaler de omkostninger, der er afholdt af Europa-Parlamentet.**

Underskrifter